

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет філології

Кафедра журналістики

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ЖУРНАЛІСТСЬКОЇ ТВОРЧОСТІ**

Рівень вищої освіти – перший (бакалаврський)

Освітня програма Журналістика

Спеціальність С7 Журналістика

Галузь знань С «Соціальні науки, журналістика,
інформація та міжнародні відносини»

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від 26 серпня 2025 р.

м. Івано-Франківськ – 2025 р.

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Теорія і методика журналістської творчості
Викладач (і)	Хороб Соломія Степанівна, Струтинська Тетяна Іванівна
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	solomia.khorob@cnu.edu.ua , tetiana.i.strutynska@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Вт.13:00-14:00

2. Анотація до навчальної дисципліни

Курс «Теорія і методика журналістської творчості» зосереджений на вивченні теоретичних засад та практичних методів професійної журналістської діяльності. Його мета полягає у виробленні в студентів теоретико-практичних орієнтирів і критеріїв журналістської творчості, формуванні цілісного уявлення про майбутню професію та засвоєнні виробничих і творчих особливостей виконання фахової ролі в системі масової комунікації.

Курс охоплює специфіку творчого процесу в журналістиці, основні етапи роботи журналіста над текстом, жанрову систему журналістики та особливості створення медіатекстів.

У межах курсу розглядаються інформаційні, аналітичні та художньо-публіцистичні жанри, методи збору й опрацювання інформації, принципи аргументації та побудови журналістського матеріалу. Курс має вступний і професійно орієнтований характер та знайомить студентів із журналістикою як видом творчої діяльності і з текстом як основним продуктом журналістської праці.

3. Мета та цілі навчальної дисципліни

Мета курсу — сформувати у студентів систему теоретичних знань і практичних умінь у сфері журналістської творчості, цілісне уявлення про професію журналіста та її специфіку, а також здатність створювати журналістські тексти різних жанрів з урахуванням особливостей творчого процесу й вимог сучасної системи масової комунікації.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Компетентності

ЗК04. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;

ЗК05. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;

ЗК 08. Здатність навчатися і оволодівати сучасними знаннями;

СК 02. Здатність формувати інформаційний контент;

Програмні результати навчання

ПР 04. Виконувати пошук, оброблення та аналіз інформації з різних джерел.

ПР 05. Використовувати сучасні інформаційні й комунікаційні технології та спеціалізоване програмне забезпечення для вирішення професійних завдань.

ПР 14. Генерувати інформаційний контент для будь-якого виду ЗМІ за заданою темою з використанням доступних, а також обов'язкових джерел інформації.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни (90 год.)	
Вид заняття	Загальна кількість годин
Лекції	18
семінарські заняття / практичні / лабораторні	22
самостійна робота	60

Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1	С7 Журналістика	1	Нормативна

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	Лекції	заняття	сам. роб
1. Журналістика як вид творчої діяльності.	2	2	10
2. Методика створення журналістського матеріалу: задум, тема, концепція, ідея.	2	2	10
3. Основні методи пошуку, збору та опрацювання інформації в професійній діяльності журналіста	2	2	10

4. Факт і судження в журналістиці. Співвідношення фактичного матеріалу й авторської оцінки. Судження, коментар, інтерпретація.	2	2	10
5. Жанр у журналістиці: поняття та жанрова система Функції жанру. Класифікація журналістських жанрів і їх еволюція.	2	2	10
6. Природа та жанрова палітра інформаційного відтворення. Процес підготовки та оформлення інформаційного тексту.	2	4	10
7. Аналітичні жанри. Специфіка побудови аналітичних матеріалів у журналістиці.	2	4	
8. Художньо-публіцистичні жанри. Технологія написання художньо-публіцистичної інформації.	2	2	
9. Творчі прийоми у журналістській діяльності.	2	2	
ЗАГ.:	20	18	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою: поточне опитування – 10; контрольна робота – 10 балів. Поточне оцінювання та самостійна робота – 50 (40+10) балів. Підсумкова письмова робота(екзамен) – 50 балів. За умови високих балів на кожному практичному занятті та відвідуваності можливе автоматичне подвоєння результатів поточного оцінювання на екзамені. Робота на семінарському занятті оцінюється за 100-бальною шкалою в залежності від повноти та точності відповіді студента. Для отримання допуску до підсумкового контролю студентові необхідно отримати мінімум 25 балів за семінарські заняття.
Вимоги до письмових робіт	Письмова робота у вигляді контрольної роботи.
Семінарські заняття	Відвідування та активна участь студентів у роботі практичних занять є обов'язковою умовою успішного

	складання курсу. Пропонуються наступні форми роботи на заняттях: виступ, опонування, участь у дискусії. На практичних заняттях оцінці підлягають: рівень знань, продемонстрований у виступах, активність при обговоренні питань, відповіді на питання експрес-контролю тощо. Критеріями оцінки при усних відповідях можуть бути: повнота розкриття питання; логіка викладення; впевненість та переконливість, культура мови; використання основної та додаткової літератури (монографій, навчальних посібників, журналів, інших періодичних видань тощо); аналітичність міркування, вміння робити порівняння, висновки. Робота на практичному занятті оцінюється за 100-бальною шкалою в залежності від повноти відповіді студента.
Умови допуску до підсумкового контролю	Для отримання допуску до підсумкового контролю студенту необхідно отримати мінімум 25 балів за семінарські заняття чи завдання самостійної роботи.
Підсумковий контроль	Форма контролю (екзамен). Форма здачі (комбінована). Екзаменаційний білет №1 1. Факт і судження у журналістиці: поняття, види та принципи роботи з фактами. 2. Джерела інформації в журналістиці та методи їх перевірки. 3. Поняття журналістського жанру та чинники жанрового вибору. 4. Практичне завдання: Напишіть коротку новину на подію місцевого значення.

7. Політика навчальної дисципліни

Академічна доброчесність: Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу, використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчанні у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвитку їхнього критичного мислення. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час контрольних модульних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Відвідування занять :

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Дозволяється вільне відвідування лекцій. Пропуски практичних занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку на консультаціях.

Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника (введено в дію наказом ректора №309 від 19.05.2023 р.).

Покликання: <http://surl.li/kedzc>

Для отримання допуску до підсумкового контролю студентів необхідно отримати мінімум 25 балів за семінарські заняття чи завдання самостійної роботи.

Неформальна освіта: Під час навчання студентам пропонується проходження додаткових курсів на платформах Prometheus, VUMonline та Coursera за відповідних предметних спрямувань. Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Редакція 3) (введено в дію наказом ректора № 672 від 24.11.2022 р.)

Покликання : <http://surl.li/dzryl>

8. Рекомендована література

1. Вайшенберг З. Новинна журналістика: навчальний посібник. Київ : АУП, 2014. 262 с.
2. Галлер М. Репортаж: навчальний посібник. Київ : Академія Укоаїнської преси, Центр Вільної Преси, 2011. 348 с. 4. Дмитровський З. Телевізійна журналістика: навчальний посібник. Львів : ПАІС, 2009. 224с.
3. Гриценко О., Кривошея Г., Шкляр В. Основи теорії журналістської діяльності. К., 2000. 206 с.
4. Каппон Рене Дж. Настанови журналістам Ассошіейтед Пресс. Київ: Видавничий дім "Києво-Могилянська академія", 2005. 160 с.
5. Карпенко В. О. Журналістська творчість: теоретико-методичні та практичні засади: Підручник. К. : Університет "Україна", 2012. 164 с.
6. Кривошея Г. П. Теорія і практика журналістики: навчальний посібник. Київ: Національний авіаційний університет, 2007. 218 с.
7. Крейг Р. Інтернет-журналістика: робота журналіста і редактора у нових ЗМІ. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2007. 324 с.
8. Назаренко Г. І. Інформаційні жанри журналістики: навчальний посібник. Київ: НАУ, 2010. 62 с.
9. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. 2-ге вид., перероб. і допов. Львів: ПАІС, 2004. 268 с.
10. Стівенс М. Виробництво новин: телебачення, радіо, Інтернет. Київ: Видавничий дім «Києво-Могилянська академія», 2008. 408 с.

11. Додаткова література :

1. Буряк В.Д. Поетика інформаційно – художньої свідомості [Еволюція форм і методів вираження інформації (факту) в контексті інтелектуалізації творчої свідомості]: Монографія. Дніпропетровськ: РВВ ДНУ, 2001. 392 с.
2. Вайшенберг З. Новинна журналістика: Навчальний посібник. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2004. 262 с.
3. Вайшенберг Зігфريد. Новинна журналістика. Київ : Академія української преси, Центр вільної преси, 2011.
4. Владимиров В. Журналістика, особа, суспільство: проблема розуміння. Київ : КНУ ім. Т. Шевченка, 2003. 220 с.
5. Вовканич С. Інформація. Інтелект. Нація. Львів: Євросвіт, 1999. 196 с.

Онлайн матеріали :

1. Детектор медіа: українське інтернет-видання про медіа : веб-сайт. URL: <https://detector.media/> (дата звернення: 03.01 2021).
2. Інститут масової інформації : дослідження : веб-сайт. URL: <https://imi.org.ua/monitorings> (дата звернення: 30.09.2022).
3. Наукова бібліотека ім. М. Максимовича. Бібліотеки ВНЗ України : веб-сайт. URL: <http://www.library.univ.kiev.ua/ukr/res/resour.php3> (дата звернення: 29.09.2022).
4. Національна Спілка журналістів України. Офіційний сайт : веб-сайт. URL : <http://nsju.org/> (дата звернення: 03.01 2021).
5. Український інформаційний простір : наук. журн. / голов. ред. М. Тимошик ; Київ. нац. ун-т культури і мистецтв. Електронні версії журналу – на сайті журналу. URL: <http://ukrinfospace.knukim.edu.ua/> (дата звернення: 03.01 2021).

Викладач Соломія ХОРОБ, Тетяна СТРУТИНСЬКА